

Overzicht advisering door de Minaraad van de afgelopen jaren

MINARAAD
milieu & natuur

Advies 2009|03 van 23/01/2009 over het voorontwerp decreet Diepe Ondergrond

Decreet Diepe Ondergrond

ADVIES BESTUURSKWALITEIT

Samenvatting

Adviesdatum 23 jan 2009

Het ontwerpdecreet over de diepe ondergrond bestaat uit twee delen: het opsporen en winnen van koolwaterstoffen en het geologisch opslaan van koolstofdioxide in de ondergrond (CCS). De Minaraad heeft vooral bedenkingen bij het tweede luik van het decreet. Door de hoogdringendheid van het ontwerpdecreet, is het ontwerp niet afgestemd op de ontwerpregelgeving van de andere gewesten. Bovendien blijven de onzekerheden over de technische en economische haalbaarheid van CCS nog heel groot. In België is het potentieel voor geologische opslag ook nog onvoldoende gekend.

De Raad benadrukt dat de opslag van CO₂ in het beste geval een minderwaardige oplossing voor het klimaatprobleem kan worden, want het houdt onduurzame energieproductiemethoden en grondstoffen langer in gebruik. Daarenboven hypothekeert CCS andere mogelijke opslagtoepassingen van de ondergrond. Het ontwerp van decreet verwijst uitdrukkelijk naar technieken waarbij de winning van koolwaterstoffen gecombineerd kan worden met

- *De sociaaleconomische partners onthielden zich.*
- Voorontwerp-decreettekst omvatte twee luiken:
 - Opsporen en winnen van koolwaterstoffen.
 - Geologisch opslaan van CO₂.
- De Minaraad had bedenkingen, vooral bij wenselijkheid en haalbaarheid van **het aankomende CCS-systeem**.
- Vraag om koppeling van de selectie als opslaglocatie voor CO₂ en de toekenning van een opslagvergunning aan een vetorecht van het Vlaams Parlement.
- Nood aan een onafhankelijk **fonds voor schade uit een opslagsite**, na overdracht ervan.

Advies 2011|028 van 28/04/11 over het ontwerpbesluit diepe ondergrond

Besluit diepe ondergrond (samen met SERV)

ADVIES KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 28 apr 2011

Het ontwerpbesluit diepe ondergrond regelt de uitvoering en inwerkingtreding van het decreet van 8 mei 2009 over de diepe ondergrond. Dat decreet bevat regels voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen en voor de geologische opslag van koolstofdioxide. Het ontwerpbesluit bevat voornamelijk nadere procedurele regels voor het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen, maar gaat niet in op de regeling voor het gunnen van de geologische opslag van koolstofdioxide. Hiertoe ontbreekt momenteel de noodzakelijke expertise. Het ontwerp voorziet wel een regeling voor CO₂-opslaglocaties, CO₂-transportfaciliteiten en CO₂-afvang.

SERV en Minaraad vragen onder meer dat de regeling van de vergoedingen, die de houder van een winningsvergunning voor koolwaterstoffen moet betalen aan het Vlaamse Gewest, nader wordt bekeken. Er moet tevens worden nagegaan of geen administratieve lastenverlaging mogelijk is door sommige procedures en administratieve voorschriften te vereenvoudigen. Ook de afstemming met de MER-reglementering vergt verdere verduidelijking.

- *Unaniem met SERV, en SERV-secretariaat als trekker.*
- Het ontwerpbesluit betrof de procedures voor opsporing van koolwaterstoffen.
- Bemerkingen van de SERV/Minaraad:
 - Meer duidelijkheid nodig over **wijze van aanduiding van gebieden** voor opslag of winning.
 - Bemerkingen bij de vergoedingsregeling die de houder van een winningsvergunning moet betalen.
 - Is er geen administratieve lastenverlaging mogelijk bij bepaalde procedures en voorschriften?
 - Kan de afstemming van **in te dienen impact-nota** met de MER-reglementering duidelijker?

Advies 2014|014 van 24/04/14 over het zgn. CCS-Besluit – een wijzigingsbesluit bij het besluit decreet diepe ondergrond

Wijzigingsbesluit decreet diepe ondergrond (CCS-Besluit)

ADVIES | KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 24 apr 2014

Productnummer 2014-014

Het kader voor het CCS-beleid wordt gevormd door Richtlijn 2009/31/EG, evenals de vaststelling, van de Europese Commissie, dat de ontwikkeling van CCS niet verloopt zoals de gepland. De Minaraad vond het positief dat de Vlaamse Regering het initiatief genomen heeft om de implementatie van de Richtlijn in Vlaamse regelgeving af te ronden.

Voor de Minaraad is CCS evenwel een overbruggingstechnologie, die er immers toe kan toe leiden dat energieproductiemethoden en grondstoffengebruik in stand worden gehouden die de overgang naar een koolstofarme economie afremmen. Voor een geslaagd klimaatbeleid blijft het daarom essentieel in te zetten op CO₂-emissiereducties, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Voor de aspecten milieu en klimaat en voor het financiële aspect blijkt dat CCS bij gebrek aan eenduidig, grondig en beproefd wetenschappelijk onderzoek een dubbele bodemplaat blijft. Voor

- *Advies met onthouding van de werkgeversorganisaties.*
- Gaat vooral over de **wenselijkheid van het beoogde CCS-beleid**, ook in relatie tot het te voeren industriebeleid.
- In het besluit wordt duidelijkheid geschapen over de **kostendekking** en de financiële bijdrage van de betrokken bedrijven: positief.
- Afstemming nodig met andere vergunningsprocedures.

Advies 2015|013 van 25/06/15, steunregelingen voor (onder meer) diepe geothermie

Steunregelingen voor nuttige groene warmte, de injectie van biomethaan, restwarmte en diepe geothermie

ADVIES KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 25 jun 2015

Productnummer 2015-013

In hun gezamenlijke advies inzake het ontwerpbesluit groene warmte en diepe geothermie verwelkomen de Minaraad en de SERV dat de Vlaamse Regering werk wil maken van de stimulering van diepe geothermie als duurzame energiebron en van verbeteringen aan de bestaande steunregeling voor groene warmte. Wel missen de raden de bredere context en beleidsvisie waarbinnen deze wijzigingen gesitueerd moeten worden. Zij verwijzen daarvoor naar een eerder gezamenlijk advies uit 2011 waarin reeds een aanzet werd gegeven voor zo'n beleidsvisie. Daarnaast bevat het advies enkele vragen en bemerkingen bij de concrete modaliteiten van de voorgestelde steunregeling voor diepe geothermie en bij enkele andere wijzigingen.

- *Unaniem met SERV, en SERV-secretariaat als trekker.*
- **Positief over stimuli** voor diepe geothermie als duurzame energiebron.
- Positief over de voorgestelde verbeteringen aan de bestaande steunregeling voor groene warmte.
- Wel missen de raden **bredere context en beleidsvisie** waarbinnen deze wijzigingen gesitueerd moeten worden: *“Beleidsvisie Groene Warmte’ dringend noodzakelijk”* – zie eerder advies van 30/09/2011 over kernpunten van die gewenste beleidsvisie.

Advies 2015|019 van 07/09/15, voorontwerp van decreet tot wijziging Decreet diepe ondergrond i.v.m. aardwarmte

Voorontwerp van decreet diepe ondergrond en aardwarmte (met SERV)

ADVIES KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 03 sep 2015

Productnummer 2015-019

Mineraal en SERV zijn om advies gevraagd over het ontwerp van decreet betreffende de wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond, wat betreft het invoegen van een hoofdstuk over het opsporen en het winnen van aardwarmte en een hoofdstuk over een structuurvisie inzake de diepe ondergrond. De raden brachten een gezamenlijk advies uit.

Daarin verwelkomen de raden de recente initiatieven van de Vlaamse overheid ter bevordering van groene warmte waaronder het kader dat geschapen wordt voor diepe aardwarmte via het voorliggend ontwerpdecreet en de maatregelen die getroffen worden om onnodige hindernissen voor de exploitatie ervan te vermijden. Toch blijft volgens de raden een brede beleidsvisie noodzakelijk. Deze brede visie heeft zowel betrekking op de groene warmte, de diepe aardwarmte als op het gebruik en beheer van de diepe ondergrond. Verder formuleren de raden ook een aantal aandachtspunten inzake diepe aardwarmte m.b.t. het draagvlak, het effect en de omvang van de aanpak, de rendabiliteit en de draagbaarheid.

- *Unaniem met SERV, en SERV-secretariaat als trekker.*
- Verwelkoming van voorontwerpdecreet, dat in Decreet Diepe Ondergrond een regeling introduceert voor het **opsporen en winnen van 'diepe aardwarmte'**.
- Een brede **beleidsvisie** blijft nodig, m.b.t. zowel groene warmte, de diepe aardwarmte als het gebruik en beheer van de diepe ondergrond.
- Aandachtspunten m.b.t. het draagvlak, het effect op de omgeving, het energie-rendement en de rendabiliteit van 'diepe aardwarmte'.
- Suggesties voor administratieve vereenvoudiging enz.

Advies 2017|021 van 03/10/17 over wijziging Decreet diepe ondergrond, wat betreft de garantieregeling geothermie

Garantieregeling geothermie (met SERV)

ADVIES KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 03 okt 2017

Productnummer 2017-021

De uitdagingen voor de omschakeling naar een koolstofarme samenleving zijn groot en urgent. Innovatieve doorbraken, onder andere in duurzame energie, zijn hiervoor nodig. De SERV en Minaraad vinden het onderzoeken, via demonstratieprojecten, van de mogelijke rol van (ultra)diepe aardwarmte in de Vlaamse energiemix zinvol. Geothermie kan in dat opzicht één van de mogelijke ontbrekende schakels zijn in het stabiliseren van de energievoorziening.

Maar er resten echter nog heel wat vragen inzake het concreet potentieel (1), het mogelijk aandeel in en samenhang met de andere energiebronnen in de Vlaamse energiemix (2), de impact op onze leefomgeving (aardbevingen, radioactieve elementen, vervuiling,

- *Unaniem met SERV, en MINA-secretariaat als trekker.*
- *Het meest grondige advies, met in bijlage een beleidsgerichte beschrijving van 'diepe geothermie'.*
- Positief over stroomlijning steun voor groene energie.
- Vraag om diverse onduidelijkheden weg te werken.
- Vraag om een nieuwe reguleringsimpactanalyse te maken.
- Vraag naar een **visienota over aardwarmte** die gebaseerd is op volledig, correct ingezet, cijfermateriaal.
- Bevorder de overgang van de fase van **demonstratieprojecten** naar de fase van **mature projecten**.

Advies 2018|007 van 02/07/18 bij het besluit waarborgregeling opsporen en winnen aardwarmte in de diepe ondergrond

Waarborgregeling opsporen en winnen aardwarmte in de diepe ondergrond

ADVIES KLIMAAT EN ENERGIE

Samenvatting

Adviesdatum 07 feb 2018

Productnummer 2018-007

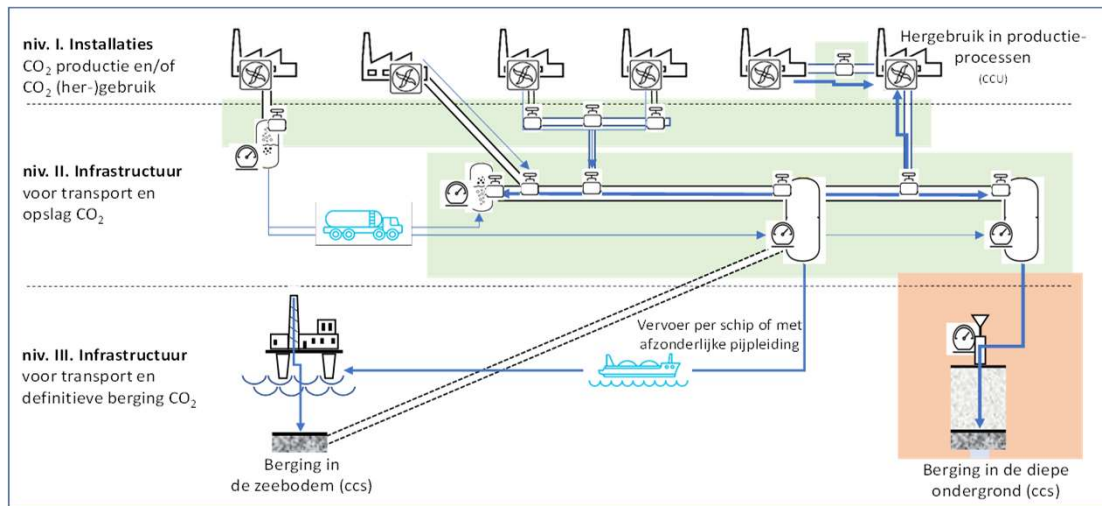
Dit briefadvies heeft betrekking op het ontwerp besluit over de waarborgregeling voor het opsporen en winnen van aardwarmte in de diepe ondergrond – als technische uitwerking van het bijhorende ontwerpdecreet.

Via het betreffende ontwerpbesluit worden de regels uitgewerkt van de reeds aangekondigde garantieregeling voor aardwarmte aangaande de aanvraagprocedure, het premiepercentage, de in aanmerking komende kosten, de maximale steunintensiteit, de implementatietermijn, de termijn voor de vaststelling van het risico en tot slot over de terugvordering van de steun.

- *Unaniem briefadvies bij de Minaraad.*
- Positief over **categorisering** tussen ‘een KWO-systeem’ (tot 500 meter diepte), ‘een geothermisch project tussen 500 en 1500 meter diepte’ en een ‘geothermisch project dieper dan 1500 meter TAW’ – maar met pleidooi voor extra-categorie ‘ultra-diepe geothermie’.
- Zonder meer **NL systeem van risicoberekening en financiële zekerheden** overnemen gaat “een brug te vër”.

Extra's

- Advies 2023|011, 'Klimaatsprong', §10. – mogelijkheden onderzoeken voor het exploiteren van aardwarmte uit de ondergrond.
- Advies 2023|015, 'CO₂-vervoersnetwerken', §2. – integratie nodig regelgevend kader ('Decreet Diepe Ondergrond') voor marktconform systeem CO₂-opslag.

- Advies 2025|007, 'maatregelen VEKP', §75. – in het vooruitzicht gestelde Bodemplan best zo geïntegreerd mogelijk opvatten.

MINARAAD
milieu & natuur

Vlaanderen
is omgevingsbewust

Vlaanderen
is omgevingsbewust

Slotson:
er is nog een weg te gaan